

# **Przedmiotowy System Oceniania z Języka Polskiego dla Branżowej Szkoły I stopnia w Zespole Szkół Technicznych im. prof. Wacława Żenczykowskiego w Kłodzku**

Przedmiotowy System Oceniania z Języka Polskiego dla Branżowej Szkoły I stopnia w Zespole Szkół Technicznych w Kłodzku jest zgodny z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania. Stanowi jego uszczegółowienie i uzupełnienie o elementy specyficzne dla tego przedmiotu.

## **I. Ocenie podlegają:**

1. osiągnięcia edukacyjne ucznia;
2. zachowanie ucznia.

## **II. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia odbywa się poprzez:**

1. Testy, które mogą mieć różnorodną formę (np. zadania wielokrotnego wyboru, zadania luką do wypełnienia, na dobieranie właściwych odpowiedzi, prawda-falsz, krótkiej i rozszerzonej odpowiedzi). Testy wynikają z realizowanego programu nauczania i określają sprawdzane umiejętności. Uczeń zawsze jest informowany ze stosownym wyprzedzeniem o terminie przeprowadzenia testu i materiale rzeczowym, na którym jest on oparty. Zadania do czytania ze zrozumieniem są również zaliczane do kategorii testów, jednak nie muszą być wcześniej zapowiadane, gdyż sprawdzają wiedzę bieżącą i wynikają bezpośrednio z pracy nad tekstem.

2. Prace pisemne wykonywane w szkole i w domu. Sprawdzają one umiejętności ucznia w zakresie tworzenia dłuższych lub krótszych form pisanych, których temat i kształt jest sformułowany przez nauczyciela. Prace pisane w szkole to wypowiedzi odnoszące się formy rozprawki lub krytycznej oceny jakiegoś tekstu kultury. Pisemne zadania domowe są zadaniami sprawdzającymi umiejętności tworzenia krótszych wypowiedzi jak np.: streszczenie, opowiadanie, recenzja.

3. Ustne wypowiedzi, które diagnozują umiejętność sprawnego posługiwania się literacką polszczyzną. Są to wypowiedzi odnoszące się do tematów realizowanych na lekcjach języka polskiego, sprawdzających umiejętności budowania kilkuzdaniowej wypowiedzi na wcześniej omówiony temat.

### **III. Ocenianie postawy ucznia na zajęciach języka polskiego odbywa się poprzez obserwację:**

1. Poziomu zaangażowania ucznia na lekcjach, czyli: aktywność, uważne słuchanie, tworzenie notatek, uczestnictwo w pracy zespołowej, a także posiadanie zeszytu, właściwego podręcznika i przyborów do pisania.
2. Systematyczne wykonywanie obowiązkowych zadań domowych( obowiązkowych i samokształceniowych). Obowiązkiem ucznia jest zgłoszenie braku zadania domowego nauczycielowi, który odnotowuje ten fakt w dzienniku znakiem (bz). Znakiem „np.” odnotowuje nauczyciel nieprzygotowanie do lekcji.
3. Przy dwóch godzinach lekcyjnych w semestrze, uczeń może zgłosić tylko jedno nieprzygotowanie. Przy trzech i więcej godzinach tygodniowo może zgłosić dwa nieprzygotowania.
4. Referaty, prezentacje lub inne dłuższe prace domowe, zapowiedziane przez nauczyciela, powinny być przygotowane i oddane(zaprezentowane) we wcześniej ustalonym terminie. Brak takiego zadania skutkuje wpisaniem oceny niedostatecznej do dziennika.
5. Gotowość do wykonywania zadań dodatkowych takich, które nauczyciel zleca jako nadobowiązkowe.
6. Udział w konkursach przedmiotowych, olimpiadach, przeglądach, itp.
7. Wyniki obserwacji zaangażowania ucznia (tzw. aktywność) jest odnotowywana w dzienniku za pomocą znaków dodatnich lub ujemnych, w przypadku jej braku.

#### IV. Osiągnięcia i postawę ucznia ocenia się według następujących kryteriów:

1. Oceny dłuższych wypowiedzi pisemnych tj. wypracowanie, streszczenie, rozprawka.

| p.       | Kryterium                                                          | max liczba punktów |
|----------|--------------------------------------------------------------------|--------------------|
| 1.       | rozwinięcie tematu                                                 | 0-12               |
| 2.       | wstęp i jego zawartość merytoryczna                                | 0-4                |
| 3.       | zakończenie i jego zawartość merytoryczna                          | 0-4                |
| 4.       | szczególne walory pracy                                            | 0-2                |
| 5.       | oryginalność ujęcia tematu                                         | 0-1                |
| 6.       | operowanie wiedzą teoretycznoliteracką                             | 0-1                |
| 7.       | poprawność kompozycyjna                                            | 0-5                |
| 8.       | styl                                                               | 0-5                |
| 9.       | poprawność ortograficzna i interpunkcyjna - zapis                  | 0-3                |
| 10.      | poprawność językowa (fleksyjna, leksykalna, frazeolog. składniowa) | 0-12               |
| 11.      | Estetyka pracy                                                     | 0-1                |
| Łącznie: |                                                                    | 50                 |

Wypowiedzi pisemne mogą być oceniane według innych kryteriów, podanych wcześniej przez nauczyciela uczniom.

2. Oceny testów, sprawdzianów, dłuższych wypowiedzi pisemnych:

Zadania testowe zamknięte oceniane są w skali 0 - 1p.

Zadania krótkiej odpowiedzi, jeśli nie są oceniane w skali 0 - 1p., oceniane są według odrębnych, jednoznacznie określonych kryteriów, podanych przez nauczyciela uczniom.

Przyporządkowanie uzyskanych przez ucznia punktów ocenom szkolnym jest następujące:

**30% - 49% punktów - dopuszczający**  
**50% - 74% punktów - dostateczny**  
**75% - 89% punktów - dobry**  
**90% - 99% punktów - bardzo dobry**  
**100% punktów - celujący**

Przy ocenie prac pisemnych uczniów mających dostosowane wymagania edukacyjne nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:

**20% - 39% punktów - dopuszczający**  
**40% - 54% punktów - dostateczny**  
**55% - 70% punktów - dobry**  
**71% - 89% punktów - bardzo dobry**  
**90% - 100% punktów - celujący**

Uczeń, który jest nieobecny na zapowiedzianym przez nauczyciela godzinnym sprawdzianie pisemnym, powinien napisać go w terminie uzgodnionym z nauczycielem do dwóch tygodni od daty sprawdzianu.

W przypadku ponownej nieobecności ucznia w ustalonym terminie, sprawdzian pisany jest przez ucznia na pierwszej lekcji po powrocie do szkoły.

Każdy sprawdzian powinien zostać zaliczony w formie wskazanej przez nauczyciela.

Brak zaliczenia oznaczany jest umownym znakiem „nb”.

Po upływie dwóch tygodni od pojawienia się tego wpisu w dzienniku, nauczyciel wpisuje ocenę niedostateczną.

**Odmowa odpowiedzi ustnej przez ucznia jest równoznaczna w wstawieniu mu oceny niedostatecznej.** (§123, p.9 Statutu Szkoły).

**Ucieczka ucznia ze sprawdzianu lub kartkówki traktowana jest jako odmowa wypowiedzi w formie pisemnej i równoznaczna z wystawieniem w dzienniku oceny niedostatecznej.** (§123, p.10 Statutu Szkoły).

**Uczeń może poprawić każdą ocenę w terminie dwóch tygodni od momentu jej wpisania do dziennika.**

## **V. Osiągnięcia i postawę ucznia ocenia się systematycznie:**

Każdy uczeń powinien w ciągu semestru otrzymać co najmniej:

- jedną ocenę za odpowiedź ustną
- jedną ocenę za wypowiedź ustną na lekcji
- dwie oceny za testy (jeden powinien być testem CR)
- jedną ocenę za dłuższą wypowiedź pisemną (np. wypracowanie, streszczenie)
- jedną ocenę za dłuższe zadanie domowe
- jedną ocenę za aktywność
- jedną ocenę za recytację lub czytanie artystyczne

Jest to ilość minimalna, ilość faktyczna zależy od materiału nauczania i uznania nauczyciela.

## **VI. Ocena semestralna i roczna:**

Każda zdobyta przez ucznia ocena jest ważna. Podsumowując pracę ucznia w ciągu semestru /roku szkolnego wystawia się oceny częściowe, które mają zróżnicowane znaczenie.

Najważniejsze są oceny uzyskane za pracę, co do której nie ma wątpliwości, że była pracą samodzielną.

Oznacza to, że najwyższe znaczenie (waga oceny) przypisuje się ocenom za wypracowanie, testy, sprawdziany pisane w klasie, (**waga 3**), kartkówki (**waga 2**) oraz oceny za aktywność w czasie zajęć (**waga 2**).

Niższą wagę mają przygotowywane w domu odpowiedzi ustne i prace pisemne oraz, na przykład, oceny za pracę w zespołach (**waga 1**).

Waga ocen jest zgodna z WSO.

## KSZTAŁCENIE W ZAKRESIE PODSTAWOWYM I PONADPODSTAWOWYM

Przedstawione poniżej osiągnięcia ucznia są zgodne z *Podstawą programową kształcenia ogólnego*. Należy też pamiętać, iż w szkole branżowej odnosimy się do osiągnięć ucznia z wcześniejszych etapów kształcenia.

Osiągnięcia podstawowe (P) są proporcją dla ucznia, który swą edukację zakończy na szkole branżowej I. stopnia.

\* zaznaczono umiejętności, które są niezbędne do podjęcia wyższego etapu kształcenia.

### I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.

#### 1. Czytanie i słuchanie

| UCZEŃ SZKOŁY BRANŻOWEJ I. STOPNIA                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| P                                                                                                                                                                                                                                                              | PP                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <ul style="list-style-type: none"><li>– <b>rozpoznaje</b> nadawcę i adresata tekstu</li><li>– <b>rozpoznaje</b> podstawowe cechy gatunkowe tekstu</li><li>– <b>*odczytuje</b> sens tekstu w całości i fragmentach na poziomie dosłownym i przenośnym</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>– <b>*rozpoznaje typ</b> nadawcy i adresata tekstu</li><li>– <b>*wskazuje</b> charakterystyczne cechy stylu danego tekstu</li><li>– <b>*rozpoznaje</b> zastosowane w nim środki językowe i <b>określa</b> ich funkcje w tekście</li></ul> |

|                          |                                                                                                           |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| – <b>streszcza</b> tekst | – <b>*streszcza</b> tekst argumentacyjny, <b>wyróżnia</b> w nim argumenty, kluczowe pojęcia i twierdzenia |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| UCZEŃ SZKOŁY BRANŻOWEJ I. STOPNIA                                                                     |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| P                                                                                                     | PP |
| – <b>*rozpoznaje</b> manipulację językową w tekstach reklamowych oraz języku polityków i dziennikarzy |    |

## 2. Samokształcenie i docieranie do informacji

| UCZEŃ SZKOŁY BRANŻOWEJ I. STOPNIA                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| P                                                                                                                                                                                                                                                                           | PP                                                                                                                                                                                                     |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– <b>*wyszukuje</b> i <b>wykorzystuje</b> informacje zawarte w różnych tekstach kultury</li> <li>– <b>*korzysta</b> z biblioteki, z tradycyjnego zbioru oraz z zapisów multimedialnych i elektronicznych, w tym internetu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– <b>*szuka</b> literatury przydatnej do opracowania różnych zagadnień</li> <li>– <b>*selekcjonuje</b> zebrane materiały według wskazanych kryteriów</li> </ul> |

## 3. Świadomość językowa

| UCZEŃ SZKOŁY BRANŻOWEJ I. STOPNIA |    |
|-----------------------------------|----|
| P                                 | PP |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– <b>zna</b> pojęcie aktu komunikacji językowej</li> <li>– <b>wskazuje</b> składowe aktu komunikacji językowej – <b>nadawca, odbiorca, tekst</b></li> <li>– <b>rozpoznaje</b> funkcje tekstu <b>bez nazywania</b>, np. informatywna, impresywna, poetycka</li> <li>– <b>wskazuje</b> w czytanych tekstach przykłady odmian terytorialnych, środowiskowych i zawodowych polszczyzny</li> <li>– <b>*rozdźnia</b> (bez konieczności definiowania pojęć) w czytanych tekstach i wypowiedziach mówionych rodzaje stylizacji językowej – archaizację, dialektyzację, kolokwializację</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– <b>*wskazuje</b> składowe aktu komunikacji językowej – <b>nadawca, odbiorca, kod, komunikat, kontekst</b></li> <li>– <b>*dostrzega</b> współczesne zmiany modelu komunikacji językowej (ustna, pisemna) a komunikację przez internet</li> <li>– <b>*rozpoznaje</b> teksty o różnej funkcji</li> <li>– <b>*nazywa</b> funkcje tekstu – impresywna, poetycka, ekspresywna, informatywna</li> <li>– <b>wskazuje</b> w czytanych tekstach i <b>*analizuje</b> przykłady odmian terytorialnych, środowiskowych i zawodowych polszczyzny</li> <li>– <b>*rozpoznaje</b> w czytanych tekstach oraz wypowiedziach mówionych stylizację językową</li> <li>– <b>*rozdźnia</b> rodzaje stylizacji językowej – archaizacja, dialektyzacja, kolokwializacja</li> <li>– <b>*określa</b> funkcje stylizacji językowej</li> </ul> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### 4. Wartości i wartościowanie

| UCZEŃ SZKOŁY BRANŻOWEJ I. STOPNIA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| P                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | PP                                                                                                 |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– <b>*posługuje się</b> ze zrozumieniem pojęciami – dobro, prawda, piękno, wiara, nadzieja, miłość, wolność, równość, braterstwo, Bóg, honor, ojczyzna, solidarność, niepodległość, tolerancja</li> <li>– <b>rozumie</b> pojęcia dotyczące wartości pozytywnych i ich przeciwstawień (tolerancja-nietolerancja, piękno-brzydota, wolność-niewola)</li> <li>– <b>dostrzega</b> w cytowanych tekstach obecność wartości uniwersalnych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– <b>*dostrzega</b> związek języka z wartościami</li> </ul> |

|              |  |
|--------------|--|
| i narodowych |  |
|--------------|--|

## II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.

### 1. Wstępne rozpoznanie

| UCZEŃ SZKOŁY BRANŻOWEJ I. STOPNIA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| P                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | PP                                                                                                   |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– <b>zna</b> teksty literackie i inne teksty kultury wskazane przez nauczyciela</li> <li>– <b>prezentuje</b> własne przeżycia wynikające z kontaktu z tekstem kultury</li> <li>– <b>określa</b> tematykę poznawanych tekstów kultury</li> <li>– <b>rozpoznaje</b> problematykę poznawanych tekstów kultury</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– <b>*określa</b> problematykę poznawanych tekstów</li> </ul> |

### 2. Analiza

| UCZEŃ SZKOŁY BRANŻOWEJ I. STOPNIA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| P                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | PP                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– <b>wskazuje</b> zastosowane w utworze środki wyrazu artystycznego</li> <li>– <b>określa</b> funkcje podstawowych językowych środków</li> <li>– <b>rozpoznaje, bez konieczności definiowania pojęć</b>, sposoby kreowania świata przedstawionego i bohatera (np. narracja, fabuła, sytuacja liryczna, akcja)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– <b>*wskazuje</b> zastosowane językowe środki i <b>określa</b> ich funkcje</li> <li>– <b>*rozpoznaje</b> w utworze, <b>definiując</b>, sposoby kreowania świata przedstawionego i bohatera (np. narracja, fabuła, sytuacja liryczna, akcja)</li> </ul> |



### 3. Interpretacja

| UCZEŃ SZKOŁY BRANŻOWEJ I. STOPNIA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| P                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | PP                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <ul style="list-style-type: none"><li>– <b>*wykorzystuje</b> w interpretacji elementy znaczące dla odczytania sensu utworu (tytuł, podtytuł, puenta, kompozycja, słowa-klucze, motto)</li><li>– <b>*wykorzystuje</b> w interpretacji utworu podstawowe konteksty (biograficzny i historyczny)</li><li>– <b>*rozpoznaje</b> podstawowe motywy (np. ojczyzny, matki, wędrówki, pracy, miłości) oraz omawia ich funkcje w utworze</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>– <b>*wykorzystuje</b> w interpretacji utworu inne konteksty, np. literacki, filozoficzny, religijny</li><li>– <b>*odczytuje</b> treści alegoryczne utworu</li><li>– <b>*porównuje</b> funkcjonowanie tych samych motywów w różnych utworach literackich</li></ul> |

### 4. Wartości i wartościowanie

| UCZEŃ SZKOŁY BRANŻOWEJ I. STOPNIA                                                                                     |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| P                                                                                                                     | PP |
| <ul style="list-style-type: none"><li>– <b>*dostrzega</b> obecne w tekstach wartości narodowe i uniwersalne</li></ul> |    |

## III. Tworzenie wypowiedzi.

### 1. Mówienie i pisanie

| UCZEŃ SZKOŁY BRANŻOWEJ I. STOPNIA |    |
|-----------------------------------|----|
| P                                 | PP |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– <b>tworzy</b> tekst pisany lub mówiony poprawny pod względem językowym, logicznym i kompozycyjnym w formach poznanych w gimnazjum</li> <li>– <b>*publicznie wygłasza</b> przygotowaną przez siebie wypowiedź, dbając o dźwiękową wyrazistość przekazu (tempo mowy, donośność)</li> <li>– <b>*dokonuje</b> różnych działań na tekście cudzym (np. streszcza, sporządza konspekt, cytuje)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– <b>*tworzy</b> tekst pisany lub mówiony <b>zgodny</b> z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzega zasady spójności znaczeniowej i logicznej</li> </ul> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## 2. Świadomość językowa

| UCZEŃ SZKOŁY BRANŻOWEJ I. STOPNIA                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| P                                                                                                                                                                                                                                                                      | PP                                                                                                                                                                                                                                    |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– korzysta w prawidłowy sposób ze słownictwa zawodowego</li> <li>– <b>*operuje</b> podstawowym słownictwem z kręgów tematycznych: Polska, Europa, świat – współczesność i przeszłość, kultura, cywilizacja, polityka</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– <b>*operuje</b> rozbudowanym, bogatym, precyzyjnym, trafnym słownictwem z kręgów tematycznych: Polska, Europa, świat – współczesność i przeszłość, kultura, cywilizacja, polityka</li> </ul> |

## Propozycja dotycząca odbioru tekstów kultury

| UCZEŃ SZKOŁY BRANŻOWEJ I. STOPNIA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| P                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | PP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>– <b>rozumie</b> pojęcie <b>teksty kultury</b></li> <li>– <b>odbiera</b> teksty kultury na poziomie faktów z elementami refleksji</li> <br/> <li>– <b>rozumie</b> pojęcie <b>tradycja</b></li> <li>– <b>zna</b> obyczaje, obrzędy charakterystyczne dla swojego regionu</li> <li>– <b>zna</b> twórców ludowych swojego regionu</li> <br/> <li>– <b>ogląda filmy</b>, <b>zna</b> rodzaje i gatunki filmu</li> <br/> <li>– <b>rozumie</b> pojęcie adaptacja filmowa</li> <li>– <b>odczytuje</b> przesłanie filmu na poziomie dosłownym</li> <li>– <b>zna</b> wyróżniki sztuki teatralnej</li> <br/> <li>– <b>odróżnia</b> teksty fabularne od informacyjnych</li> <br/> <li>– <b>rozróżnia</b> epikę, lirykę i dramat</li> <br/> <li>– <b>wskazuje</b> elementy świata przedstawionego w utworze</li> <li>– poprawnie <b>posługuje się</b> terminami – narrator, narracja, akcja, czas, wątek, bohater, autor, podmiot liryczny, sytuacja liryczna</li> <li>– <b>wyróżnia</b> w tekstach środki językowe</li> <br/> <li>– <b>rozumie</b> ogólny sens czytanych tekstów</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– <b>odbiera</b> teksty kultury głównie na poziomie refleksji</li> <li>– <b>dostrzega</b> różne funkcje tekstów kultury</li> <br/> <li>– <b>rozumie</b> pojęcia <b>arcydzieło, kicz</b></li> <li>– <b>podejmuje</b> próby odróżnienia arcydzieła od kiczu</li> <li>– <b>określa</b> rodzaj i gatunek filmu</li> <li>– <b>analizuje</b> świat filmu poprzez podjęcie próby odczytania idei</li> <li>– <b>ocenia</b> elementy dzieła filmowego</li> <li>– <b>podejmuje</b> próbę porównania adaptacji filmowej z pierwowzorem literackim</li> <br/> <li>– <b>odczytuje</b> przesłanie oglądanego przedstawienia teatralnego</li> <br/> <li>– <b>rozpoznaje</b> w tekstach różne funkcje języka</li> <br/> <li>– <b>wyróżnia</b> cechy gatunkowe poznawanych utworów</li> <br/> <li>– <b>omawia</b> elementy świata przedstawionego, czynnie posługuje się słownictwem</li> <br/> <li>– <b>wyróżnia</b> w tekstach środki językowe i <b>określa</b> ich funkcje</li> </ul> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| – <b>formułuje</b> pytania ogólne do tekstu                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| – <b>dostrzega</b> w tekście przesłania, np. moralne<br><br>– <b>porównuje</b> wartości zawarte w tekstach ze światem własnych wartości<br>– <b>dostrzega</b> sens działania i wyborów bohaterów<br><br>– <b>rozumie</b> pojęcia <b>uniwersalne wartości, ponadczasowe wartości</b><br><br>– <b>rozumie</b> pojęcie <b>motyw</b> | – <b>odczytuje</b> przesłanie, np. moralne tekstu<br><br>– <b>uzasadnia</b> swój punkt widzenia<br>– <b>ocenia</b> wartości<br>– <b>porównuje</b> świat własnych wartości z propozycją tekstu<br>– <b>analizuje</b> sens działania i wybory bohaterów<br>– <b>ocenia, prezentuje</b> swoje zdanie<br>– <b>dostrzega</b> ponadczasowość myśli, doświadczeń i dążeń człowieka w dziełach różnych okresów i kręgów kulturowych<br>– <b>wyodrębnia</b> motywy w poznanych tekstach |

Zapisy w *Podstawie programowej kształcenia ogólnego* nie powtarzają wymagań z wcześniejszych etapów kształcenia, co nie oznacza, że przestają one obowiązywać. Nauczyciel szkoły branżowej I. stopnia powinien nie tylko odwoływać się do dotychczasowych osiągnięć ucznia, jego obowiązkiem jest je utrzymywać, pogłębiać, doskonalić. Wiedza i umiejętności ucznia w szkole branżowej I. stopnia bazują na tym, co uzyskał, zdobył wcześniej.

## VII. Kryteria oceniania osiągnięć ucznia według podziału na poszczególne oceny:

### Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej;
- nie interesuje się przebiegiem zajęć;
- nie uczestniczy w lekcji;
- opuszcza prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, odmawia odpowiedzi ustnej;
- nie przygotowuje zadań domowych.

### Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- podejmuje próbę rozmowy;
- posługuje się nieskomplikowanym słownictwem;

- tworzy wypowiedź komunikatywną;
- stosuje się do zasad ortografii polskiej;
- tworzy notatkę z lekcji, pisma użytkowe;
- wykonuje zadania zgodnie z instrukcją;
- korzysta z księgozbioru szkolnego, ze słowników, leksykonów, encyklopedii.

**Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:**

- rozpoznaje specyfikę omawianych tekstów;
- odczytuje sens analizowanych utworów;
- rozpoznaje nadawcę i adresata utworu;
- czyta ze zrozumieniem;
- analizuje i interpretuje omawiane fragmenty utworów;
- szuka literatury przydatnej do omówienia różnych zagadnień;
- sporządza opis bibliograficzny książki;
- rozpoznaje: manipulację językową, funkcje tekstu, stylizację językową, błąd językowy;
- określa problematykę utworu;
- pisze zgodnie z zasadami ortografii polskiej;
- rozpoznaje w utworze sposoby kreowania świata przedstawionego;
- dostrzega w utworach wartości narodowe i uniwersalne;
- argumentuje własną wypowiedź, podając przykłady;
- wygłasza własny sąd na forum klasy;
- operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych.

**Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:**

- wypowiada się w sposób logiczny i zrozumiały;
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury;
- sprawnie wykonuje powierzone zadania;
- wartościuje i ocenia postawy bohaterów oraz teksty kultury;

- aktywnie uczestniczy w dyskusji;
- argumentuje i wnioskuje w związku z omawianym problemem;
- ocenia własne kompetencje językowe;
- konfrontuje omawiany tekst literacki z innymi tekstami kultury.

**Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:**

- dostrzega rodzaje stylów wypowiedzi;
- dostrzega i komentuje artystyczne środki wyrazu;
- przeprowadza interpretację porównawczą kilku utworów literackich;
- rozpoznaje aluzje literackie, motywy literackie;
- formułuje wypowiedź poprawną pod względem językowym, logicznym i kompozycyjnym;
- wykazuje postawę krytyczną wobec otaczającego świata, wygłasza własny sąd;
- recytuje lub wygłasza z pamięci fragmenty tekstów literackich.

**Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:**

- stosuje zasady poprawnego mówienia;
- dba o dykcję i intonację;
- stosuje w wypowiedzi ustnej odpowiednie środki językowe;
- potrafi stawiać tezy i bronić swojego stanowiska;
- aktywnie uczestniczy w dyskusji, argumentuje w swojej wypowiedzi;
- używa bogatego słownictwa;
- wykorzystuje konteksty kulturowe i historyczne;
- formułuje wypowiedź poprawną pod względem językowym, logicznym i kompozycyjnym;
- potrafi konstruować wypowiedź według własnego pomysłu kompozycyjnego;
- odczytuje ideę dzieła,
- rozumie manipulację językową.